

**UCHWAŁA NR XIV/74/2025
RADY GMINY DRZYCIM**

z dnia 12 marca 2025 r.

**w sprawie przystąpienia przez Gminę Drzycim do realizacji Programu Osłonowego
„Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025**

Na podstawie Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zmianami)¹⁾ w związku z art. 17 ust. 2 pkt. 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zmianami)²⁾ Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1. Gmina Drzycim przystępuje do realizacji Programu Osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Drzycim oraz Kierownikowi GOPS Drzycim, który będzie pełnił funkcję koordynatora Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie gminy.

Przewodnicząca Rady Gminy

Elżbieta Babińska

¹⁾Zmiany do wyżej wymienionej ustawy ogłoszono w: Dz. U. z 2024 r., poz. 1572; Dz. U. z 2024 r., poz. 1907, Dz. U. z 2024 r., poz. 1940

²⁾Zmiany do wyżej wymienionej ustawy ogłoszono w: Dz. U. z 2024 r., poz. 858; Dz. U. z 2024 r., poz. 1572

PROGRAM OSŁONOWY W RAMACH RZĄDOWEGO PROGRAMU „KORPUS WSPARCIA SENIORÓW” NA ROK 2025

I. Wstęp

Program osłonowy Gminy Drzycim „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025 jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy o pomocy społecznej wynikającym z rozeznaczonych potrzeb gminy. Jest on odpowiedzią na wyzwania, jakie stawiają przed Polską zachodzące procesy demograficzne oraz jest elementem polityki społecznej państwa w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnych ze względu na wiek oraz stan zdrowia. Program jest utworzony i przyjęty przez Radę Gminy w Drzycimiu w związku z ustanowieniem przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy o pomocy społecznej zadaniem własnym gminy jest podejmowanie działań z zakresu pomocy społecznej, wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenia i realizacji programów osłonowych.

Program będzie realizowany w roku 2025 i obejmie swoim zasięgiem osoby w wieku 60 lat i więcej z terenu gminy Drzycim, którzy mają problem z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzący samodzielne gospodarstwa domowe lub mieszkający z osobami bliskimi, które nie są w stanie im zapewnić wystarczającego wsparcia bądź opieki w codziennym funkcjonowaniu w zakresie odpowiadającym ich potrzebom.

Usługi sąsiedzkie w miejscu zamieszkania powinny być dostosowane do indywidualnych potrzeb osób wspieranych. Powyższe wsparcie może być świadczone w godzinach zarówno porannych, popołudniowych, wieczornych jak i nocnych, w dniach ustawowo wolnych od pracy oraz w święta a także poza godzinami pracy opiekunek ośrodka pomocy społecznej.

Wsparcie udzielane w postaci usług sąsiedzkich może zostać przyznane osobie samotnej w wieku 60 lat i więcej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona oraz ww. osobie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także osoby bliskie, takie jak wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępnicy, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługa sąsiedzka może obejmować pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia nie wymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji oraz w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Pomoc w postaci usług sąsiedzkich przez osoby z najbliższego otoczenia osoby wymagającej wsparcia ma na celu gwarancję większej elastyczności udzielanej pomocy, która nie musi być ograniczona konkretnymi dniami i godzinami, a może być świadczona adekwatnie do zaistniałych potrzeb.

Program wykorzystuje także pojawiające się nowe technologie a obecne rozwiązania dają możliwość między innymi monitorowania samopoczucia osób starszych przez ich bliskich, nawet jeśli przebywają w odległym miejscu. Rozwiązania te pozwalają osobom starszym czuć się bezpieczniej oraz być bardziej samodzielnymi, a w razie potrzeby szybko powiadomić osobę bliską czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w której się znaleźli.

Forma pomocy polegająca na zapewnieniu „opieki na odległość” za pomocą opaski bezpieczeństwa lub innego typu urządzenia bezpieczeństwa stanowi nowoczesną formę sprawowania opieki nad osobami

starszymi, z niepełnosprawnościami, którzy czasowo lub na stałe wymagają wsparcia w codziennym funkcjonowaniu. Jest to doskonałe rozwiązanie dla osób samotnych, które nie potrzebują całodobowych usług i nie korzystają na co dzień z usług opiekuńczych czy specjalistycznych usług opiekuńczych. Rozwiązanie to stanowi także uzupełnienie wsparcia realizowanego w postaci usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

Dzięki realizacji programu seniorzy uzyskują pomoc w czynnościach dnia codziennego oraz zyskują poczucie bezpieczeństwa.

Realizacja programu obejmuje swoim zakresem dwa Moduły:

Moduł I	Wspierający gminy w zakresie rozwoju działań samopomocowych poprzez uruchomienie i utrzymanie usług opiekuńczych świadczonych w formule usług sąsiedzkich.
Moduł II	Wspierający gminy w realizacji usług opiekuńczych poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość” mającej na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych.

II. Cel programu

Głównym celem programu jest poprawa bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych poprzez zwiększenie dostępu do tzw. „opieki na odległość” a także wsparcie finansowe gmin w zakresie organizowania usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich.

III. Ocena sytuacji warunkująca realizację programu

Sytuacja demograficzna w Gminie Drzycim, analogicznie do sytuacji występującej w całym kraju, wskazuje na ciągły przyrost w piramidzie demograficznej osób w podeszłym wieku, tj. po 60 roku życia, z uwagi na wydłużającą się średnią długość życia.

Fakt jest niestety niezaprzeczalny – jako społeczeństwo starzejemy się, czy nam się to podoba czy nie. Podejmując pracę socjalną na rzecz drugiego człowieka i z drugim człowiekiem, obserwujemy, że u każdego proces „starzenia się” przebiega w innym tempie i o różnym nasileniu, jednak każdego on dotknie. Fakt „przyprószenia siwizną” nie powinien prowadzić do wyłączenia się osoby w wieku senioralnym z uczestnictwa w życiu społecznym. Prowadzi to bowiem do dominującej samotności. Często zdarza się tak, że osoby starsze z uwagi na liczne ograniczenia nie mogą aktywnie uczestniczyć w życiu społecznym czy w innego rodzaju aktywności proponowanej w środowisku lokalnym. Każdy inaczej odnajduje się w swojej sytuacji życiowej dlatego należy pomóc przełamać poczucie obniżenia własnej wartości, szczególnie właśnie osobom po 60 roku życia i udzielić im wszelkiego wsparcia.

Zjawisko starzejącego się społeczeństwa ma miejsce nie tylko w Polsce ale w wielu krajach, co niesie za sobą konieczność intensyfikacji działań skierowanych w stronę seniorów. Można zauważyć postępujący proces starzenia się ludności również w naszej gminie. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym wzrasta, co oznacza, że społeczeństwo się starzeje dlatego należy zorganizować pomoc adekwatną do potrzeb osób w tym wieku.

Realizując zadania w obszarze pomocy społecznej, kierowane do grup beneficjentów w wieku powyżej 60 roku życia, gmina Drzycim korzysta z następujących Programów i usług:

a.usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania mieszkańców i jest to zadanie kierowane głównie do osób, które z uwagi na wiek, stan zdrowia czy inne ograniczenia, nie są w stanie właściwie zadbać o zabezpieczenie własnych, codziennych potrzeb życiowych;

b.program Asystent Osobisty Osoby z Niepełnosprawnością, który ma na celu wprowadzenie usługi asystencji jako formy ogólnodostępnego wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami przy wykonywaniu czynności dnia codziennego, ograniczania skutków niepełnosprawności, stymulowaniu do podejmowania aktywności i umożliwieniu jak najbardziej niezależnego życia;

c.Klub Senior+ w Dąbrówce, który jest inicjatywą mającą na celu wsparcie osób starszych, nieaktywnych zawodowo, w tym osób z niepełnosprawnościami;

Z diagnozy środowiska wynika, że istnieje spore zapotrzebowanie w zakresie wsparcia seniorów zarówno w wymiarze wsparcia społecznego, psychologicznego jak i specjalistycznej opieki zdrowotnej.

Można zauważyć tendencję wzrostową liczby osób powyżej 60 roku życia na terenie naszej gminy, co obrazuje poniższa tabela.

rok	liczba mieszkańców gminy	liczba osób w wieku 60 lat i więcej
2022	4902	1074
2023	4844	1089
2024	4784	1102

źródło: własne

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Drzycimiu wynika, że na terenie gminy sporo osób starszych, z niepełnosprawnością i chorych w wieku 60 lat i więcej ma problemy z wykonywaniem podstawowych czynności dnia codziennego. Trudności te wynikają z wieku, złego stanu zdrowia oraz braku możliwości zaspokojenia potrzeb w wyżej wymienionych sferach przez najbliższą rodzinę. Osoby te posiadają czasami dochody przekraczające kryterium ustawowe, które kwalifikuje do pomocy społecznej ale realizowanie podstawowych wydatków na żywność, leki i codzienne utrzymanie, uniemożliwia poniesienie dodatkowych kosztów związanych z opieką.

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” wprowadza zabezpieczenie seniorów w opaski bezpieczeństwa i system teleopieki, co ma służyć zadbaniu o zwiększenie bezpieczeństwa seniorów w domu, a tym samym podniesieniu komfortu ich życia a także opiekunów.

IV. Adresaci programu

Adresatami Programu są:

- 1) mieszkańcy gminy Drzycim;
- 2) osoby w wieku 60 lat i więcej, którzy mają problemy związane z samodzielnym funkcjonowaniem ze względu na stan zdrowia, prowadzące samodzielne gospodarstwo domowe lub mieszkające z osobami bliskimi, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia.

V. Podmioty realizujące program

Koordynatorem i realizatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy społecznej w Drzycimiu.

VI. Zakres podmiotowy i przedmiotowy programu

1. Program będzie realizowany w terminie od dnia 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r.
2. Do programu należy zakwalifikować osoby spełniające kryteria w nim określone, zgłaszające się bezpośrednio do Ośrodka Pomocy Społecznej.
3. Do programu można zakwalifikować także osoby, które mają przyznane decyzją usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze.
4. Wsparcie udzielone w ramach programu można traktować jako uzupełnienie usług świadczonych przez opiekunki świadczące opiekę w środowisku zamieszkania, co daje gwarancję większej elastyczności udzielanej pomocy, która może być świadczona adekwatnie do zaistniałych potrzeb.
5. Gminy do realizacji zadań określonych w Module I powinny zaangażować osoby zamieszkujące w najbliższym sąsiedztwie osób zakwalifikowanych do programu oraz organizacje pozarządowe.
6. W ramach realizacji programu, gminy mogą wybrać następujące formy organizacji i realizacji usługi wsparcia:

a.w ramach Modułu I:

poprzez zlecenie realizacji usług sąsiedzkich organizacjom pozarządowym na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w zakresie organizacji i koordynacji usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich;

·samodzielnie, tj. poprzez pracowników ośrodka pomocy społecznej lub innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w zakresie organizacji i koordynacji usług opiekuńczych świadczonych w formie usług sąsiedzkich;

b.w ramach Modułu II:

·poprzez zakup obsługi systemu dla opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa zakupionych przez gminy w ramach programu realizowanego w latach 2022-2024;

·poprzez zakup lub dzierżawę usługi wparcia w postaci opasek lub innych urządzeń bezpieczeństwa wraz z systemem obsługi;

Po dokonaniu rozeznania wśród mieszkańców gminy Drzycim, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drzycimiu, jako realizator programu, zapewni dostęp do „opasek bezpieczeństwa”, wyposażonych w co najmniej trzy systemy z poniższych, tj.:

a.przycisk SOS;

b.detektor upadku;

c.czujnik zdjęcia opaski;

d.lokalizator GPS;

e.funckje monitorujące podstawowe czynności życiowe (puls i saturacja);

f.funckje umożliwiające komunikowanie się z opiekunami bądź ratownictwem medycznym;

VII. Finansowanie programu

Program jest finansowany z dotacji celowej budżetu państwa przekazywanych przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego w ramach finansowania Programu Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2025. Warunkiem otrzymania dotacji na realizację programu, jest udział środków własnych gminy nie mniejszy niż 20% przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania.

VIII. Ochrona danych osobowych

Ośrodek Pomocy Społecznej jest administratorem danych osobowych w zakresie danych osobowych pozyskanych do celów realizacji programu i/lub zlecenia udzielenia świadczenia w ramach przedmiotowego programu.

IX. Monitoring programu

Sprawozdanie z realizacji programu Wójt Gminy Drzycim (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jako realizator) przekazuje Wojewodzie Kujawsko-Pomorskiemu do dnia 30 stycznia 2026 roku.

Uzasadnienie

Program „Korpus Wsparcia Seniorów” jest programem osłonowym w rozumieniu art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy. Do tych zadań zaliczamy działania na rzecz seniorów. Celem programu jest zapewnienie usługi wsparcia na rzecz seniorów w wieku 60 lat i więcej poprzez świadczenie usług wynikających z potrzeb, które zostały rozeznane na terenie Gminy Drzycim, wpisujących się we wskazane w programie obszary takie jak m.in. poprawa poczucia bezpieczeństwa.

Program był realizowany przez ostatnie trzy lata. Podjęcie powyższej uchwały umożliwi jego kontynuację. Program będzie realizowany do 31 grudnia 2025 r.

Mając na uwadze dyspozycję art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 z późn.zm.) przyjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Przewodnicząca Rady Gminy

Elżbieta Babińska